

**T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**AKADEMİSYENLERİN İŞE BAĞIMLILIK DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMU
VE AİLE İÇİ İLİŞKİLERE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

BESİME ORDU

HEMŞİRELİK ANA BİLİM DALI

**Şanlıurfa
2024**

**T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**AKADEMİSYENLERİN İŞE BAĞIMLILIK DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMU
VE AİLE İÇİ İLİŞKİLERE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

BESİME ORDU

TEZ DANIŞMANI: VEYSEL KAPLAN

HEMŞİRELİK ANA BİLİM DALI

**Şanlıurfa
2024**

TEŐEKKÖR

Yüksek lisans tezi olarak yapmış olduğum bu çalışmayı, değerli bilgi ve görüşleri ile yöneten, tez sürecim boyunca ve lisansüstü eğitimimde desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, anlayışı ve engin tecrübeleri ile bana her zaman yol gösteren ve öğrencisi olmaktan gurur duyduğum ve duyacağım sevgili danışman hocam Sayın Doç. Dr. Veysel KAPLAN'a teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmaya katılarak çalışmama destek veren Harran Üniversitesi'nin kıymetli akademisyenlerine, tez sürecim boyunca her zaman yanımda olan ve bu zorlu süreçte benimle beraber ilerleyen değerli eşime , bu hayatta en değerlim olan kız kardeşim Melisa'ya ve desteklerini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ii
ÇİZELGELER DİZİNİ	ii
SİMGELER.....	iii
KISALTMALAR	iv
1. GİRİŞ	1
1.1. Problemin Tanımı ve Önemi	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	3
2.1. İŞ TANIMI.....	3
2.2. MESLEK TANIMI.....	3
2.3. BİR MESLEK OLARAK AKADEMİSYENLİK	3
2.4. AKADEMİSYENLERİN ÇALIŞMA KOŞULLARI.....	6
2.5. İŞE BAĞIMLILIK	6
2.5.1. İŞE BAĞIMLILIĞIN BİREYLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	7
2.6. AİLE KAVRAMI.....	9
2.6.1. AKADEMİSYENLERDE İŞE BAĞIMLILIĞIN AİLE İÇİ İLİŞKİLERE ETKİSİ	9
2.7. YAŞAM DOYUMU TANIMI	10
2.7.1. AKADEMİSYENLERDE İŞE BAĞIMLILIĞIN YAŞAM DOYUMUNA ETKİSİ	11
3. GEREÇ VE YÖNTEM	13
3.1. Araştırmanın Amacı ve Şekli	13
3.2. Araştırmanın Yeri ve Zamanı	13
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	13
3.4. Araştırmanın Değişkenleri	13
3.4.1. Bağımlı değişkenler.....	13
3.4.2. Bağımsız değişkenler	13
3.5. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	13
3.5.1. Kişisel Bilgi Formu	14
3.5.2. Aile Değerlendirme Ölçeği.....	14
3.5.3. Yaşam Doyum Ölçeği	14
3.5.4. İşe Bağlılık Ölçeği.....	15
3.6. Verilerin Toplanması.....	15
3.7. Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi.....	15
3.8. Araştırmanın Etik Boyutu	15
4. BULGULAR	16
4.1. Araştırmaya Katılan Akademisyenlerin Tanıtıcı Özellikleri	16
4.2. Akademisyenlerin ADÖ,İBÖ ve YDÖ Toplam Puan Ortalamaları.....	17
4.3. ADÖ'nün İBÖ'nün ve YDÖ'nün Puan Ortalamaları ile Pearson Korelasyon Analizi	18
5. TARTIŞMA	19
6. SONUÇLAR	22
7. ÖNERİLER	23
KAYNAKLAR	24
ÖZGEÇMİŞ	29
EKLER.....	30

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AKADEMİSYENLERİN İŞE BAĞIMLILIK DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMU VE AİLE İÇİ İLİŞKİLERE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

BESİME ORDU

HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HEMŞİRELİK ANA BİLİM DALI

Yıl: 2024, Sayfa:48

Bu çalışma akademisyenlerin işe bağımlılık düzeyinin yaşam doyumu ve aile içi ilişkilere etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma tanımlayıcı tiptedir ve Ekim 2023 ile Mart 2024 tarihleri arasında ,Harran Üniversitesi fakültelerindeki akademisyenler ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini çalışmaya katılmayı kabul eden 137 akademisyen oluşturmaktadır. Araştırma verileri; Kişisel Bilgi Formu ,Aile Değerlendirme Ölçeği , Yaşam Doyumu Ölçeği, İşe Bağımlılık Ölçeği kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların aile değerlendirme ölçeği toplam puan ortalaması $1,97 \pm 0,40$ yaşam doyumu ölçeği toplam puan ortalaması $76,90 \pm 9,60$ ve işe bağımlılık ölçeği toplam puan ortalaması $54,48 \pm 8,58$ olarak tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda aile değerlendirme ölçeği ile yaşam doyumu ölçeği arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir($p < 0,05$). Yani akademisyenlerin aile içi ilişkileri iyi oldukça yaşam doyumları da yükselecektir. Analizler sonucunda işe bağımlılık ölçeği ile yaşam doyumu ölçeği arasında istatistiksel olarak negatif yönde bir anlamlılık tespit edilmiştir($r = -0,07$, $P < 0,05$). Yani akademisyenlerin işe bağımlılıkları arttıkça yaşam doyumları azalmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: akademisyen, yaşam doyumu, aile ilişkileri, işe bağımlılık

ABSTRACT

MASTER THESIS

DETERMINING THE EFFECT OF ACADEMICS' WORK DEPENDENCY LEVEL ON LIFE SATISFACTION AND FAMILY RELATIONSHIPS

BESİME ORDU

**HARRAN UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF HEALTH SCIENCES
DEPARTMENT OF NURSING**

Year: 2024, Page :48

This study was conducted to determine the effect of academicians' level of work dependency on life satisfaction and family relationships. The study is of a descriptive type and was conducted between October 2023 and February 2024 with academics from the faculties of Harran University. The sample of the research consists of 137 academicians who agreed to participate in the study. Research data; It was analyzed using the Personal Information Form, Family Evaluation Scale, Life Satisfaction Scale, and Work Dependency Scale. The participants' family evaluation scale total score average was 1.97 ± 0.40 , the life satisfaction scale total score average was 76.90 ± 9.60 , and the work addiction scale total score average was 54.48 ± 8.58 . As a result of the study, a statistically significant positive relationship was detected between the family evaluation scale and the life satisfaction scale ($p < 0.05$). In other words, as long as academics' family relationships are good, their life satisfaction will also increase. As a result of the analysis, a statistically negative significance was detected between the work addiction scale and the life satisfaction scale ($R = -0.07$, $P < 0.05$). In other words, as academicians' job addiction increases, their life satisfaction decreases.

KEYWORDS: academician, life satisfaction, family relations, work addiction

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 4.1.	Araştırmaya Katılan Akademisyenlerin Tanıtıcı Özellikleri	16
Çizelge 4.2.	Akademisyenlerin ADÖ,İBÖ ve YDÖ Toplam Puan Ortalamaları.....	17
Çizelge 4.3.	ADÖ nün İBÖ nün ve YDÖ nün Puan Ortalamaları ile Pearson Korelasyon Analizi	18

SİMGELER

%: Yüzde

< : Küçüktür

X: Ortalama

KISALTMALAR

ADÖ : Aile Değerlendirme ölçeği

İBÖ : İşe Bağımlılık Ölçeği

MAX : Maximum

MİN : Minimum

SPSS : Statistical Package for the Social Sciences

SS : Standart Sapma

TDK : Türk Dil Kurumu

YDÖ : Yaşam Doyumu Ölçeği

1. GİRİŞ

1.1. Problemin Tanımı ve Önemi

Hızla küreselleşmeye devam eden dünyada teknolojik gelişmeler ve bilimsel araştırmalar da buna paralel olarak artmaktadır. Bu dinamik ortamda, bilimsel bilgi üreten ve yayma görevini üstlenen kurumlardan biri olan üniversiteler, aynı zamanda toplumsal düzeyde yeniliklere de öncülük ederek değişim ve gelişime önemli katkılar sağlamaktadır(Tuzgöl ve Cenkseven,2008).Üniversiteler kişiyi çalışma hayatına hazırlayan ve daha iyi bir konuma gelmesine imkan sağlayan önemli kurumlardan biridir. Üniversitelerin önemli 3 görevi bulunmaktadır. Bunlardan ilki araştırma görevidir. Üniversiteler bilimsel araştırmalar yaparak bilginin sınırlarını genişletmeyi hedef alır. İkincisiöğretim görevidir. Bu görevi ile üniversiteler öğrencilere kaliteli eğitim vererek bilgi ve becerilerini geliştirir. Üçüncü olarak ise topluma hizmet görevi bulunmaktadır. Topluma hizmet görevi ile üniversiteler bilgiyi ve uzmanlığı topluma aktararak toplumsal kalkınmayı sağlamaktadır. Üniversitelerin bu görevleri en iyi şekilde yerine getirebilmeleri için kaliteli, üretken ve aynı zamanda aktif çalışan akademisyenlere ihtiyacı vardır(Şat ve ark.,2015).

Akademisyenler; öğrenci danışmanlığı ,yöneticilik ve diğer akademik hizmetleri sunan, yoğun iş temposuna sahip kişilerdir. Akademisyenlik mesleğini icra edenlerin çalışma zamanları sadece mesai saatleri (8.00- 17.00) ile sınırlı kalmamaktadır. Bu kişiler saatlerce derslerine çalışmakta, tartışma materyalleri hazırlamakta ve evde ya da kütüphanede zamanının çoğunu işine veya araştırmasına harcayabilmektedir(Apaydın,2011;Euben,2003).Ayrıca ders yükünün ağırlığı, kadro almada yaşanansorunlar, yetersiz ücretler ,fazla çalışma saatleri gibi birçok sorun ile diğer meslekgruplarına göre daha fazla problem yaşamaktadırlar(Dağdeviren ve ark.,2011).Akademisyenler bu zor ve yoğun çalışma şartları altında görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için dahauzun süreler çalışmak zorunda kalmakta, hatta hafta sonları kendine ve ailesine ayıracağı vakti işe ayırmayı tercih edebilmektedir(Apaydın,2011;Euben,2003;Nacar ve Atalmış,2022).Bu nedenle akademik alanda çalışanlar yani akademisyenler, görev ve sorumluluklarını başarıyla yerine getirebilmek için hayatlarının önemli bölümünü çalışma ortamında geçirmektedirler(Çığışar ve ark.,2016).Böylelikle bu bireylerin yaşamında çalışma hayatı artık günlük yaşantının büyük bir kısmını kaplayabilmektedir(Sungur,2016;Köksal,2014).

Günümüz şartları, çalışma koşulları ve yüklenen bu sorumluluklar düşünüldüğünde; işini; hayatının merkezine ve odak noktasına alan akademisyenler işe bağımlı hale gelebilmektedir. Oates'e (1971) göre işe bağımlı hale gelen bireyler çeşitli sebeplerle aşırı çalışma eğilimi göstermektedir. Bunun sonucunda işe bağımlı bireyler yaşamlarında normal tepkiler vermekten uzaklaşmakta, stres, anksiyete ve uyku bozuklukları yaşayabilmekte veya aile bireyleri ile ilgili olan ilişkileri, iletişimlerini bozulmaktadır.

İşe bağımlılık; bireyin yalnızca kendisini değil aynı zamanda bireyin birinci dereceden yakınları yani ailesi ve çevresiyle olan iletişimlerini de önemli derecede etkilemektedir (Apaydın,2011). Literatür taraması yapıldığında işe bağımlılık kavramı genelde negatif bir ifade olarak algılanmakta ve bireyde, ailesinde, çevresinde ve iş ortamında olumsuz bir etki yarattığı düşünülmektedir (Bayraktaroğlu ve Dosaliyeva,2016). Burke'e göre de işe bağımlılık ailenin normal işleyişine zarar vermekte ve olumsuz yönde etkilemektedir. Sonuç olarak toplum içinde başarılı olmak için çabalayan ve çalışan birey, aile hayatı ve kendi hayatında birçok problemle karşı karşıya kalabilmektedir (Burke,2000).

İnsanların hayatında mutlu, huzurlu olabilmeleri ve hayatın, bireyin kendisine bir anlam ifade etmesi için sahip olması gereken faktörlerin başında yaşam doyumu kavramı gelmektedir. Yaşam doyumu kavramı birey için mutluluğu ve öznel iyi oluşu ifade etmektedir (Dağlı ve Baysal,2016). Yaşam doyumu; karakteristik özellikler, toplumsal beklentiler, ekonomik faktörler ve bireyin hayatında önem arz eden kişilerle (ebeveynler, çocuklar ve komşular vb.) olan ilişkiler, fiziki ya da ruh sağlığı gibi pek çok unsurdan etkilenebilmektedir. Bireylerin işlerinden ötürü yaşadıkları yoğunluk aile hayatlarını negatif yönde etkilemekte, zarar vermekte ve hem bireyin kendisi hemde çevresindekilerin mutluluğu azalabilmektedir (Özdevecioğlu ve Doruk,2009).

Bu bağlamda akademisyenlerin çalışma saatleri ve dinamikleri düşünüldüğünde hem kendi yaşamlarından aldıkları doyumun hem de aile ilişkilerinin olumsuz etkileneceği düşünülmektedir. Çalışmamızda bu anlamda akademisyenlerin işe bağımlılık düzeyinin aile içi süreçlere ve yaşam doyumuna etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

2.1. İŞ TANIMI

Türk Dil Kurumu'na göre iş; “beden ya da kafa gücüyle yapılan şey, çalışma, emek, yapılacak ya da yapılan şey, uğraşı, görev ve meslek olarak tanımlanmaktadır (TDK;2014).

İş bireyin kişiliğine şekil veren etmenler arasında önemli ve belirleyici bir güç olarak görülmekte aynı zamanda kişisel değerlerin kazanılmasının da yolu olarak kabul görmektedir. Ayrıca iş bireyin 24 saatlik gününün büyük bir bölümünü kapsayan ,yaşamın merkezinde yer alan çok önemli bir faaliyettir(Turgut,2014;Sungur,2016;Köksal,2014).

2.2. MESLEK TANIMI

Meslek, bir toplumdaki bireylerin sosyal bir bilinç içinde, birlikte yaşamalarının ve aynı zamanda bu durumun bir sonucu olarak kendi aralarında iş bölümü yapmaları ve belirli alanda uzmanlaşmaları neticesinde ortaya çıkmış olan bir durumdur(Köksalan ve Celkan,2014).

İngilizce karşılığını ise , vocation, occupation, profession” gibi kelimeler oluşturmaktadır. Meslek kavramının ingilizce ifadesinin kökeninde profesyonel olma ile ilgili bir bağlantı bulunmaktadır. "Profes" kelimesinin ilk anlamının manevi bir dayanaktan gelmekte ise de 1675 yılından bu yana, sözcük, manevi anlamını yitirmiş ve “yeteri kadar nitelikli olma” anlamına gelmeye başlamıştır. Bu anlamda, "profesyon" (ya da bir meslek), herhangi bir durumu net ve anlaşılır bir şekilde ortaya koyma anlamına gelmektedir. Sonuç olarak , bir meslek (profession), bu mesleği yapmak isteyen bir kişinin o iş hakkında yetenekli ve iş için gereken niteliklere sahip olduğunu ifade etme (profess) anlamına gelmeye başlamıştır(Cirhinlioğlu,1996).

Belirli bir öğrenme süreci sonucunda sahip olunan bir meslek (vocation), insanların ihtiyaçlarını karşılamak, işlerini çözmek için gerekli bilgiyi ya da bu bilgiye dayalı bir tür sanatı ifade etmektedir(Köksalan,2018).Bu nedenle meslek kavramı ,günümüzde kullanıldığı şekliyle, hem “araç ve amaç” hem de bir süreç, ürün ya da sonuç olarak kullanılmaktadır. Bundan ötürü meslek, insanların hayatına birmüdahale yöntemi, yeteneklerini kullanarak hayata katılımın aktif bir yönü ve bir kişi ile dünya arasında var olan etkileşimin ortaya çıkışı dile getirilmektedir (Royeen,2002).

2.3. BİR MESLEK OLARAK AKADEMİSYENLİK

Günümüzde küreselleşme, rekabet, teknolojik gelişmeler ve değişimler hızla artmaya devam etmektedir(Tuzgöl ve Cenkseven,2008).Ülkelerin bu teknolojik gelişmelerden ve değişimlerden haberdar olması için eğitim ve öğretim kurumları oldukça önem arz etmektedir. Bu yönü ile bakıldığında topluma eğitim sunan kurumlardan biri olan üniversiteler büyük önem taşımaktadır(Karlıdağ ve ark.,2001).Üniversiteler bu değişim ve gelişime katkıda bulunan, bilimsel bilgi üreten , yenilikleri sıkı takip eden ve bizzat bilimin ilerlemesinde önde gelen önemli kurumlardan biridir(Tuzgöl ve Cenkseven,2008; Karlıdağ,2001).Üniversitelerin sürekli değişmekte ve gelişmekte olan günümüz dünyasına adapte olabilmesi ve bu önemli görevleri başarı ile yerine getirebilmesi için deneyimli , sürekli üretken olan , etkin çalışan akademik personellere ihtiyacı vardır(Çığışar ve ark.,2016).

Günümüzde akademisyen kavramı belirli bir disiplin alanında lisans eğitimi almış ve bu eğitimden sonra bu eğitimi lisansüstü eğitimlerle tamamlamış, alanında ihtisas kazanmış akademide ihtisasını icra etmekte olan kişilerdir(Gürkan,2018).Akademisyenler üniversitelerde yönetim, öğretim ve bilimsel araştırma gibi birçok farklı görevi bulunan; hoşgörülü, aktif düşünen, analitik bir kişiliğe sahip,realist, farklılıkları ve değişimleri anlayışla karşılayan ve meslek için tehdit oluşturabilecek risklere karşı savunucu görevi olan önemli kişilerdir(Tuzgöl ve Cenkseven,2008;Aydın,2019;Yildiz,2014).

Akademisyen devamlı olarak kendini yenilemeyi ve geliştirmeyi gerektiren, bilgi üreten , merak eden ve aynı zamanda merak ettiği şeyleri irdeleyerek araştıran, literatürde bilinen bilgileri tekrar eleştiri süzgecinden geçirerek sorgulayan, esnek çalışma saatlerine sahip olan ve nitelikli bilgiyi üreten mimarlardır. Bu bilgi mimarları üretilen bu bilgilerin nerede ve nasıl kullanacağını uzmanlarıdır(Tuzgöl ve Cenkseven,2008;Aydın,2019).

Akademisyenlik mesleğini icra eden kişiler temelde önemli üç tane önemli görevi yerine getirmektedir. Bunlar; topluma hizmet etmek, bilimsel alanda araştırmalar yapmak ve eğitim-öğretim görevidir. Akademisyen kişi bilimsel alanda yaptığı araştırmalarla toplum için gerekli olan bilginin düzenli ve planlı şekilde bir araya getirilmesi ve mesleki bilginin arttırılması görevlerini gerçekleştirmektedir. Eğitim-öğretim (öğrencilere ve bireylere) görevi ile bilimsel araştırmalar neticesinde kazanılan bilginin günlük hayata geçirilmesi ifade edilmektedir(Yildiz,2014;Çelebi,2019).

Akademisyenler topluma hizmet boyutunda toplumun gelişimine yaptığı bilimsel çalışmalarla büyük katkılar getirmektedir. Bu anlamda akademisyenler profesyonel ve deneyimli oldukları alanlarda çeşitli seminerler , toplantılar düzenlemektedir. Ayrıca gazete ve dergilerde köşe yazıları yazarak, televizyonda ilgili alanına uygun programları yaparak, teknoloji ve medya aracılığıyla topluma bilgi akışı sağlamaktadır. Böylelikle akademisyenler bu bilgi ve birikimin aktarılması ile sanayide ve kamuda kalkınmaya yardımcı olmaktadır(Yildiz,2014).

Akademisyenlerin bu görev ve sorumlulukları düşünülünce akademik alanda onlardan beklenen faaliyetleri yerine getirebilmek için günlük hayatlarının önemli ve büyük kısmını çalışma ortamında geçirebilmektedir(Çığışar ve ark.,2016).

2.4. AKADEMİSYENLERİN ÇALIŞMA KOŞULLARI

Günümüzde üniversitelerde yapılan araştırma faaliyetlerini, eğitim-öğretimi ve topluma hizmet gibi önemli görevleri öğretim elemanları yani genel tabir ile akademisyenler yerine getirmektedir(Gürkan,2018;Tunç,2007).

Akademisyenlerin çalışma hayatı 08.00- 17.00 saatleri sınırlı kalmamaktadır. Bu bireyler evde veya kütüphanede uzun süre ders çalışan veya tartışma materyalleri hazırlayan, gününün büyük bir kısmını işin ve araştırmalarına ayırmaktadırlar(Çığışar ve ark.,2016).Akademisyenlerin kariyerlerinde yükselmeleri için devamlı olarak yükselen ölçütleri yerine getirme zorunlulukları bulunmaktadır. Akademisyenlerden gün geçtikçe daha fazla üretme kapasitesi ve verimlilik beklenmesi aynı zamanda üniversitelerdeki öğrenci sayısının fazla olmasından kaynaklı oluşan iş yükünü taşıması istenmektedir. Ayrıca akademisyenlerin topluma karşı hizmet adı altında bilgi yayıcılığı görevi de bulunmaktadır. Akademisyen birey ; topluma dergi gazete ve yayınlar aracılığıyla bilgi akışında bulunmaktadır. Akademisyenlerin yerine getirilmesi istenen bu görev ve sorumlulukları düşünüldüğünde akademik ve toplumsal düzeyde iş yoğunluğu giderek artmakta ve bu sorumluluklar akademisyenler üzerindeki yükü arttırmaktadır(Apaydın,2011;Yildiz,2014).

2.5. İŞE BAĞIMLILIK

Bağımlılık; herhangi bir konuda desteklenmek için bir şeye veya birisine bağlı olmaktır, şeklinde dile getirilmektedir(Çam ve Engin,2021).Türk Dil Kurumu (TDK)'na göre, işe bağımlılık ; bir kişinin işine karşı aşırı düzeyde bağlılık veya işine aşırı derecede önem verme durumunu ifade eder(TDK,2014).

Köknal (1998)'a göre işe insan ve insanın kişiliği ruhsal, bedensel ve toplumsal yapıların, işlevlerin bir bütün haline gelmesinden oluşmaktadır. Bu oluşan bütünlük içinde farklı alanlarda yer alan yapı ve işlevler bulunmaktadır.Normal davranış bu katmanlarda yer alan yapı ve işlevlerin düzenli ve dengeli çalışması ile mümkün olmaktadır. Normal olmayan davranışlar ise bu yapı ve işlevlerin düzensiz ve dengesiz olması sonucunda meydana gelmektedir.

Bu bağlamda bağımlılığı normal olmayan davranış olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır. Başka bir şekilde tanımlamak gerekirse bağımlılık ifadesi; bireyin bedensel, biyolojik ve zihinsel işlevleri üzerinde problematik durumlar yaratarak, bireyin denge ve düzenini bozan davranışlar olarak tanımlanabilmektedir.(Karaman ve Kurtoğlu,2009).

İşe bağımlılık terimini ilk olarak 1968'de Amerikalı bir papaz ve aynı zamanda psikolog olan Wayne Oates kullanmıştır(Nacar ve Atalmış,2022).Oates'e (1971) göre "bireyinkendisini tekdüze çalışmaya vermesi veya alışkanlık haline getirmesi, bir şeyiyapması için kendisini alıştırması veya adaması" bağımlılıktır. İşkoliklik ifadesi Oates tarafından, bireyin engel olamadığı sürekli çalışma ihtiyacı , çalışmaya karşıoluşan bağımlılık durumu biçiminde ifade ederek , işkolikliği " bireylerin durmadançalışma ihtiyaçlarının; bireylerarası iletişim, toplumsal ilişkiler, sağlık ve sahipolduğu hayattan memnun hissetme durumlarına önemli derecede negatif etki yaratabilecek kadar yüksek bir oranda görülmesi" olarak ifade etmektedir(Apaydın,2011).

Genel bir tanım ile işe bağımlılık kavramını tanımlamak gerekirse ; kişinin işlerini hayatının merkezi ve odak noktası haline getirme durumu olarak belirlenmiştir(Erer,2021).

Akademik açıdan ele alındığında en geniş ve en sistematik işkoliklik açıklamasını ise Spence ve Robbins (1992) yapmıştır. Bu konuda araştırma yapanlar da aynen Oates gibi işkolikliği bir çeşit bağımlılığa benzetmekte ve işe bağımlı olan bireyleri "yüksek seviyede işine bağımlı, içsel baskılardan dolayı çalışma isteğiduyan veya zorunluluğu hisseden ve yaptığı işten tatmin olma seviyesi düşük kişiler"olarak nitelendirmektedirler (Spence ve Robbins,1992).

2.5.1. İŞE BAĞIMLILIĞIN BİREYLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

İşe bağımlılık ifadesinin tanımı ile ilgili olarak olumlu ya da olumsuz bir fikir birliği yoktur ancak genel olarak olumsuz bir anlama sahip olduğu bilinmektedir. İşkolik ile ilgili literatürde tarama yapıldığında genel olarak olumsuz bir kavram olarak kabul edilmekte ve işkolikliğin işgöreni, çevresini ve çalışmalarını sürdürdüğü ortamı olumsuz olarak etkilediği belirtilmektedir(Burke,2000).

Bilgi sürekli ve hızla gelişirken, aynı zamanda teknolojiye değişimler, yenilikler ve artan hizmet kalitesi gibi beklentiler, akademisyenler üzerinde baskı oluşturmaktadır. Akademisyenler bu baskıyla baş edebilmek için daha uzun süre çalışmak zorunda kalmakta, işlerini mesai saatleri dışına taşıyabilmekte ve hatta hafta sonları kendine ve ailesine ayıracağı vakti işine ayırmayı tercih edebilmektedir.

Böylece bu kişilerin yaşamında çalışma hayatı artık yaşamın bir parçası değil demerkezi haline gelebilmektedir(Nacar ve Atalmış,2022;Özdemir,2017).

İş hayatına çok fazla vakit ayıran birey işe bağımlı hale gelebilmektedir. Bu bağımlılık iş ve yaşam arasında olan dengeyi bozmaktadır. Birey bir yandan profesyonel kimliğini oluşturmaya çalışırken, diğer yandan eşine , ailesine ve çocuklarına karşı ebeveynlik görevlerini de yerine getirmeye çalışmakta yani işi ve özel hayatı arasında dengeyi sağlamaya çalışmaktadır(Hüsmenoğlu,2016;Helvacı ve ark.,2017).Ve bu durum da kişininhayatında değişikliklere ve problemli durumlara yol açabilmektedir. İşe bağımlı hale gelen birey için bu problemler onu ruhsal bedensel ve fiziksel olarak etkilemektedir.

Bu kişilerde genel olarak gözlemlenen etkiler ve davranışlar aşağıda sıralanmıştır.

- İşe bağımlı bireyler çoğu zaman işine gereğinden fazla zaman ayırabilmek için diğer günlük rutin işlerini yaparken fazla aceleci davranmaktadırlar. Bunun nedeni ise işe bağımlı bu bireyler işine vakit ayırmadıkları her dakikayı sanki boşa geçmiş gibi hissederler ve bu zamanı verimsiz görürler. Böylece iş için harcayabilecekleri zaman fazla olmakta ve bu imkan onları mutlu etmektedir.

- Bu bireyler günlük işlerini yaparken veya aile ve arkadaşlarıyla vakit geçirirken pek de mutlu olmazlar.

- Haftada 40 saatten fazla çalıştıkları zamanlar olmaktadır.

- Bazen uyumaya ayırdıkları vakti dahi boşa harcanmış zaman olarak algırlar.

· İşe bağımlı bireylerin birçoğu işyerlerindeyken daha enerjik ,daha aktif ve rekabetçi bir kişiyken evlerinde hareketsiz, pasif, yorgun ve ilgisiz bir tavır içindedirler.

· İşyerindeyken diğer arkadaşlarından yardım almada ve sorumluluk vermekte çok zorlanırlar çünkü o verilen işin yapılmayacağından çok fazla kaygı duyarlar.

· İşe bağımlı olan birçok birey , eğer çok fazla çalışmazlarsa iş yaşamında başarısız olmaktan ya da çok bağımlı oldukları işlerini kaybetmekten korkarlar.

·İşler yolunda giderken bile bu bireyler stres ve içinde olabilmektedirler.

·Bu bireyler işine gereğinden fazla zaman ayırdıklarında ,saatlerce çalıştıklarında aile hayatlarını ihmal edebileceklerini ve bu durumun da aile içi iletişimlerine , aile bağlarına verebileceği olumsuz etkilerin farkında olamayabilirler.(Apaydın,2011;Nacar ve Atalmış,2022).

2.6. AİLE KAVRAMI

Toplumda en küçük yapıtaşı olarak kabul gören ve toplumun ilerlemesinde önemli rolü olan aile; çocuklar ve çocukların bakımından sorumlu anne ve babalardan oluşan evrensel bir kurumdur.(Turgut,2017;Murdock,1949).Sosyal hayatın ana unsurunu oluşturan aile; anne, baba ve çocuklardan oluşan ekonomik ve toplumsal bir kurumdur(Turgut,2017).

Dönemden döneme ve farklı kültürlere göre tanımı değişen aile kavramının insan zihninde kalıplaşan bir tanımı bulunmaktadır. Aile, iki farklı cinsiyetten bireyin oluşturduğu manevi bağın ve fiziksel birlikteliğin sonucu oluşan toplumun sosyal ve duygusal en küçük yapısıdır(Pehlivan,2017).Bu birliktelik toplumun devamlılığı sağlanması amacı ile yasalar aracılığıyla korunmaktadır(Ayhan,2011). Sosyal birbirim olan aile, aynı zamanda ailede var olan sevgi saygı şefkat yardımlaşma misafirperverlik hoşgörü gibi her toplumun kendine özgü olan değerlerinin geçmişten geleceğe aktarılmasını sağlamaktadır. Bütün bu yönleriyle toplumun yapısal olarak en küçük birimi olan aile değişimin ve gelişimin merkezini oluşturmaktadır(Myradov,2021).

2.6.1. AKADEMİSYENLERDE İŞE BAĞIMLILIĞIN AİLE İÇİ İLİŞKİLERE ETKİSİ

İnsanların yaşamında var olan aile ve iş hayatı insanlar için büyük bir önem taşımaktadır. İnsanlar günlük yaşamlarının büyük bir kısmını iş yerinde ve evde geçirdiği için, iş ve aile yaşamındaki rol ve sorumlulukları daha önemli hale gelmekte ve neredeyse gün içindeki bütün vakitlerini bu rol ve sorumlulukların gereğini yerine getirmekle geçirmektedirler. Bireyler bu rollerini yerine getirirken bazen bazı zorluklarla karşı karşıya gelebilmektedir.(Karakulak,2019).

Aile ve iş insanların hayatında en önemli ve belirgin iki alanı oluşturmaktadır.(Brinkerhoff,1984;Goldsmith,1989). Aile ve iş bireyin hayatında önemli iki alanı içerse de, aslında bireyin hayatı bir bütün ve tektir. Bireyin hayatında hem aile hem de işine ilişkin beklenti ve talepler vardır. Bu beklenti ve talepler karşılanmaya çalışılırken iş ve aile rolleri sık sık birbirine karışabilmekte ve bu roller devamlı haldedir. Bir tarafın olumlu ya da olumsuz durumu diğer tarafı rahatlıkla etkileyebilmekte ve olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir(Arslan,2013).

Her mesleğin kendine özgü farklı koşulları, zorlukları, stres faktörleri bulunmaktadır. Bununla birlikte iş ve aile-yaşam dengesinin kurulmasında en çok zorluk yaşanan meslek gruplarının başında akademisyenlik gelmektedir. Akademisyenler; öğrencilerine ders anlatma, onlara deneyimli olduğu alanda yardımcı olma , proje çalışmalarında destek olma, akademik alanda bilimsel araştırma ve çalışmalar yapma, toplantılar düzenlenme gibi birçok yükümlülükler nedeniyle işlerini çalışma saatlerinde yetiştirememekte ve iş ve aile- yaşam ilişkisini sürdürmekte bazı zorluklar çekebilmektedirler(Bayramoğlu,2018).

Akademisyenler yoğun çalışma ve zor şartlarda görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için daha uzun süre çalışmak zorunda kalmakta, işlerini mesai saatleri dışına taşıyabilmekte ve hatta hafta sonları kendine ve ailesine ayıracağı vakti işe ayırmayı tercih edebilmektedir. Böylece bu kişilerin yaşamında iş hayatı artık yaşamın bir parçası değil de merkezi haline gelmektedir(Nacar ve Atalmış 2022).

İşini hayatının merkezine alan ve işe bağımlı hale gelen bireyler, işyerinde çok fazla zaman harcadığı için ailesiyle daha az vakit geçirmek zorunda kalmakta, aile ilişkilerinde problemler çıkmakta ve bu da aile içerisinde ve bireyler arasında problemli durumların yaşanmasına neden olabilmektedir. Akademisyen bireyler fazla çalışma saatlerinden dolayı eve yorgun gelmekte , bu durum aile içi ilişkilere zarar verebilmektedir. Dolayısıyla da daha fazla çatışmalara sebebiyet verebilmektedir. Buna göre bireyin işine ayırdığı zamanın fazla olması, ailesine karşı olan görev ve sorumluluklarının aksamasına sebebiyet verebilmektedir(Batmantaş ve Zeybek,2023).

2.7. YAŞAM DOYUMU TANIMI

Doyum ifadesi, zorunluluklar, istek ve ihtiyaçların karşılanması veya cinsel yaşam , açlık gibi temel hayati gereksinimlerin giderilmesi ya da merak, başarı, sevgi gibi manevi ihtiyaçların doyurulması sonucunda organizmada denge halinin tekrar sağlanması olarak ifade edilmektedir(Tuncer,2017).

Yaşam doyumu ise bireyin hayattan beklentileriyle elinde olanların karşılaştırılmasıyla ortaya çıkan sonuç, bireyin kendi belirlediği değerlere uygun bir şekilde bütün hayatını pozitif değerlendirebilmesi , mutluluğun ve huzurun önemli

bir ögesi veya kişinin genel olarak hayatıyla ilgili tutumu olarak tanımlanabilir(Dağlı ve Baysal,2016).Literatürde tarama yapıldığında, yaşam doyumu kavramı ile ilgili bir çok tanımın olduğu gözlemlenmektedir. Yaşam doyumu tanımı 1961 yılında ilk defa Neugarten tarafından yapılmıştır. Bu tanıma göre yaşam doyumu bir kişinin kendi yaşamında sahip oldukları ve elde ettikleri ile yaşama dair beklentilerini karşılaştırması neticesinde elde edilen sonuçtur(Çevik ve Korkmaz,2014).

Yaşam doyumu bireyin kendi yaşamına, kendi değer ve ölçütlerine göre bir bütün olarak değer biçmesidir.(Yarkın,2013).Diğer bir ifade ile kişinin karakterine yüklediği belirli standartlar ve hayat şartlarına ilişkin algısı arasında olan karşılaştırmaları, bu çerçevede öznel yaşamına yönelik değerlendirmeleri kapsamaktadır(Dağlı ve Baysal,20216).Yaşam doyumu ifadesi kişiden kişiye göre farklılık göstermektedir. Çünkü her birey kendine özgüdür ve her bireyin kendine has iç dünyasında var olan haz ve acı kavramı farklı düzeylerde dir. Yaşam doyumu diğer bir yandan bireyin sahip olduğu yaşam standartlarının kalitesi olarak ifade edilirken; yaşam doyumu ifadesinin temel dinamikleri olarak; toplumun refah düzeyi, yaşam şart ve tarzları, bireyin toplumdaki yeri ve konumu, bireyin deneyimleri sahip olduğu his ve duyguları, toplumsal olayların bireyde bıraktığı izler gibi faktörler yaşam doyumu düzeyinin temelini oluşturmaktadır. Bu yüzden yaşam doyumu kavramı incelenirken bireyin sahip olduğu özellikler ve bu temel dinamiklerin iyi araştırılması ve incelenmesi gerekmektedir(Özbiçer,2018).

2.7.1. AKADEMİSYENLERDE İŞE BAĞIMLILIĞIN YAŞAM DOYUMUNA ETKİSİ

Bireyin yaşam doyumu; bireysel özellikleri, sosyal beklentiler, ekonomik etkenler ,ruhsal ve bedensel gibi birçok faktörden etkilenebilmektedir(Özdevecioğlu ve Doruk,2009).İnsanların yaşamında, mutlu ve huzurlu anların olduğu gibi olumsuz duygular, üzüntü, hüzn gibi zor şartlar ve durumlar da bulunmaktadır.

Yaşamdaki bu olumsuzluklar bireyde maddi, manevi ya da psikolojik etkiler bırakabilmekte ve bu da kişinin yaşamında değişimlere yol açabilmektedir. Bu değişimlerden bazıları; günlük yaşamdan aldığı mutluluk, yaşamına yüklediği anlam, hedeflerine ulaşma konusundaki uyumu, pozitif bireysel kimliği, fiziksel olarak kendisini iyi hissetmesi, maddi durumu, güvenlik ve sosyal ilişkileri olarak sayılabilir(Turunç ve Fındıklı,2015).

Bireyin işine bağımlılık durumu, işinin yoğun olmasından kaynaklı yaşadığı problemler, işinden gelen talepler gibi problemler bireyin iş ve aile hayatında çatışmalara neden olabilmektedir. Buna bağlı olarak da yaşamından aldığı tatminde azalmalar görülebilmektedir(Yılmaz ve Aslan,2013).

Her meslekte olduğu gibi akademisyenlerin de hem aile yaşamında hem de iş yaşamında çeşitli rol ve sorumlulukları bulunmaktadır. Birden fazla rolü bulunan akademisyen bireyler bu rollerini istediği gibi yerine getiremeyince ya da zaman bulamayınca birçok problematik durumla karşı karşıya kalabilmektedir. Birey bezginlik, yıpranmışlık ve başarısızlık gibi birçok sıkıntı yaşayabilmektedir. Yaşanan bu sorunlar akademisyen bireylerin yaşamda aldığı mutluluğu başka bir deyişle yaşam doyumunu olumsuz yönde etkileyebilmektedir(Başarır ve Sarı,2015).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı ve Şekli

Akademisyenlerin işe bağımlılık düzeyinin aile içi süreçlere ve yaşam doyumuna etkisini belirlemek amacıyla yapılmış tanımlayıcı tipte bir çalışmadır

3.2. Araştırmanın Yeri ve Zamanı

Bu araştırma ,Ekim 2023 -Mart 2024 tarihleri arasında Harran Üniversitesi'nde bulunan fakültelerdeki akademisyenlerle gerçekleştirilmiştir.

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Harran Üniversitesi Fakülteleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini fakültelerde görev yapmakta olan akademisyenler oluşturmaktadır. Çalışmaya katılmayı kabul eden 137 akademisyen dahil edilmiştir.

Örnekleme Dahil Edilme Kriterleri

·Örneklemin belirlenmesinde ek bir kriter belirlenmeyip çalışmaya katılmaya gönüllü olan Harran Üniversitesi akademisyenleri çalışmaya dahil edilmiştir.

3.4. Araştırmanın Değişkenleri

3.4.1. Bağımlı değişkenler

Aile değerlendirme ölçeği puan ortalamaları, İşe bağımlılık ölçeği puan ortalamaları ve yaşam doyumu ölçeği puan ortalamaları bağımlı değişkenleri oluşturmuştur.

3.4.2. Bağımsız değişkenler

Akademisyenlerin yaşı, medeni durumu, çalışma yılı, gelir seviyesi, ev işlerine ayrılan süre ,çalışmaya ayrılan süre bu çalışmanın bağımsız değişkenlerini oluşturmaktadır.

3.5. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

Çalışmada; Kişisel Bilgi Toplama Formu, İşe bağımlılık Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Aile Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır.

3.5.1. Kişisel Bilgi Formu

İlgili literatürün taranması ile araştırmacılar tarafından hazırlanan bu form , akademisyen bireylerin sosyodemografik özellikleri ile ilgili verilerin elde edilmesine yönelik 13 adet sorudan oluşmaktadır.

3.5.2. Aile Değerlendirme Ölçeği

Aile Değerlendirme Ölçeği (ADÖ) Aile Değerlendirme Ölçeği, Epstein ve ark. (1983) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçek 6 boyut ve 60 sorudan oluşmakta ve iç tutarlılık (alfa katsayısı) altı boyutta 0.72 ile 0.92 arasında değişmektedir. 12 yaşın üzerindeki tüm aile üyelerine uygulanabilen ADÖ; Problem Çözme, İletişim, Roller, Duygusal Tepki Verebilme, Gereken İlgiyi Gösterme, Davranış Kontrolü ve Genel Fonksiyonlar olmak üzere 7 alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçeğin puanlanması ve değerlendirilmesi yapılırken her madde için cevap seçenekleri dört grupta toplanmıştır. Değerlendirmede, seçeneklere 1’den 4’e kadar puan verilmektedir. “Aynen Katılıyorum” seçeneğine 1 puan, “Büyük Ölçüde Katılıyorum” seçeneğine 2 puan, “Biraz Katılıyorum” seçeneğine 3 puan ve “Hiç Katılmıyorum” seçeneğine ise 4 puan verilmektedir. Ölçeği oluşturan maddelerde iki tür ifade bulunmaktadır. Ölçek genel olarak sağlıklılık ve sağlıksızlığı ifade etmektedir. Ölçekteki soruların bazıları olumlu, bazıları da olumsuz yönde hazırlanmıştır. Ölçeğin değerlendirilmesinde, hesaplamada kolaylık sağlamak amacıyla sağlıksızlık gösteren maddelere verilen puanlar 5’ten çıkarılarak her maddede “Aynen Katılıyorum” seçeneğinin en sağlıklı ve “Hiç Katılmıyorum” seçeneğinin ise en sağlıksız aile işlevini göstermesi sağlanmaktadır. Tüm maddelerde 1 puanın sağlıklı, 4 puanın ise sağlıksız cevabı göstermesi sağlanır. Bu şekilde elde edilen puanlar her alt boyut için toplanıp boyuttaki soru sayısına bölünerek ortalaması alınır ve o boyutun puanı belirlenmiş olur. Her boyuttaki maddelerin % 40’ından fazlası cevapsız bırakılmışsa o boyut için ortalama puan hesaplanmaz ve o form iptal edilir. Ölçek puanları 1 (sağlıklı) ile 4 (sağlıksız) arasında değişmekte ve her alt boyut için hesaplanan puanlar 4’e yaklaştıkça o boyut açısından sağlıksızlığın arttığı yorumu yapılmaktadır. Teorik olarak, 2 ayırt edici puan olarak belirlenmiştir. 2’nin altı sağlıklı, 2’nin üzeri sağlıksız aile işlevlerini göstermektedir.

3.5.3. Yaşam Doyumu Ölçeği

Bireylerin yaşam doyumunu belirlemek amacıyla Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek beş maddeden oluşmaktadır ve alınabilecek puan 5-35 arasında değişmektedir. Likert türünde olan ölçek “kesinlikle katılmıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” arasında değişmekte, 1-7 puanla değerlendirilmektedir. Ölçekten alınan yüksek puan, yaşam doyumunun

yüksekliğini ifade etmektedir. Ölçekle ilgili ilk çalışma Köker (1991) tarafından gerçekleştirilmiş ve ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.85 olarak bulunmuştur. Daha sonra Dağlı ve Baysal (2016) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı $\alpha=0,88$ olarak saptanmıştır.

3.5.4. İşe Bağımlılık Ölçeği

Robinson (1989) tarafından geliştirilen “İşe Bağımlılık Risk Ölçeği (Work Addiction Risk Test =WART)” 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçme aracının boyutları; 9 maddeden oluşan “İş Takıntısı (compulsive tendencies) (3, 5, 6, 7, 8, 15, 18, 19 ve 20)”, 7 maddeden oluşan “Kontrol (control) (2, 4, 11, 12, 16, 17 ve 22)”, 5 maddeden 112 oluşan “İletişimin Zarar Görmesi / Kendini Özümseme (impaired communication/ self-absorption) (13, 21, 23, 24 ve 25)”, iki maddeden oluşan “Yetki Vermede Beceriksizlik/ Yetersizlik (inability to delegate) (1,14)” ve iki maddeden oluşan “Kendine Değer Verme (self- worth) (9, 10)” dir. Bu ölçme aracında maddelere ilişkin tepkileri saptamak üzere 4’lü Likert ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek, “hiçbir zaman=1, bazen= 2, sık sık= 3, her zaman=4” şeklinde sıralanmıştır.

3.6. Verilerin Toplanması

Katılımcılara çalışma hakkında açıklama yapılarak formları doldurmaları istenmiştir. Araştırmada ölçeklerin nasıl yapılması gerektiğine ilişkin formların ön yüzüne açıklama eklenmiş olup katılımcılara form hakkında sözel bilgi verilmiştir. Veri toplama süresi ortalama 15 dk sürmüştür.

3.7. Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi

Elde edilen veriler SPSS windows 27 yazılımında tamamlanmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerden sayı,yüzde,ortalama değerler ile bağımsız gruplarda t testi ve Anova testleri kullanılmıştır. Ayrıca ölçekler arasında korelasyon analizi de yapılmıştır.

3.8. Araştırmanın Etik Boyutu

Çalışma için Harran Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu’ndan (02.10.2023) tarih HRÜ /23.18.34 nolu oturum ile izin alınmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Araştırmaya Katılan Akademisyenlerin Tanıtıcı Özellikleri

Araştırmaya katılan akademisyenlerin tanıtıcı özellikleri Tablo 4.1 de verilmiştir. Katılımcı akademisyenlerin yaş ortalaması $40,44 \pm 9,76$ olarak tespit edilmiştir. Akademisyenlerin %66,4 ü' erkek %33,6' sı kadın , %82,5' i evli %12,4' ü bekar ,%5,1' i boşanmış , ve %75,2 sinin çocuğu varken %24,8' inin çocuğu yoktur. Akademisyenlerin %57,7' sinin eşi çalışmakta %24,8' inin eşi çalışmamaktadır. Araştırmaya katılan akademisyenlerin eşlerinin eğitim durumu incelendiğinde %14,3' ü ortaöğretim mezunu, %35' i lisans mezunu , %16,1' i yüksek lisans mezunu, %21,2' si doktora mezunu olduğu belirlenmiştir. Akademisyenlerin %16,8' i profesör, %17,5 i doçent,%30,7' si Dr. Öğr. Üyesi ,%24,1' i öğretim üyesi , %10,9' u araştırma görevlisi unvanına sahiptir. Katılımcı akademisyenlerin %2,2' si 1 yıldan az süredir, %16,1' i 1-3 yıldır, %21,2' si 4-6 yıldır, %21,2 7-9 yıldır çalışmaktadır. Akademisyenlerin % 7,3' ü bir günde bilimsel çalışmalara 1 saatten az vakit ayırmakta, %54' ü 1-4 saat, %25,5' i 5- 8 saat %13 ,1'i 8 ve daha fazla saat ayırmaktadır. Araştırmada yer alan akademisyenlerin %5,8'i bir günde ev işlerine hiç vakit ayırmamakta, %30,7' si 1 saat , %54,7' si 2-4 saat ,%8,8' i ise 5-6 saat ayırmaktadır.

Çizelge 4.1. Araştırmaya Katılan Akademisyenlerin Tanıtıcı Özellikleri

Tanımlayıcı Özellikler		
Yaş	Ort. 40,44±9,76	Min-Max 25-66
	Sayı(n)	Yüzde(%)
Cinsiyet		
Erkek	91	66,4
Kadın	46	33,6
Medeni Durum		
Evli	113	82,5
Bekar	17	12,4
Boşanmış	7	5,1
Çocuk Durumu		
Evet	103	75,2
Hayır	34	24,8
Eş Çalışma Durumu		
Evet	79	57,7
Hayır	40	29,2

Çizelge 4.1. Araştırmaya Katılan Akademisyenlerin Tanıtıcı Özellikleri Devamı

Eşin Eğitim Durumu		
Ortaöğretim	21	14,3
Lisans	48	35,0
Yüksek lisans	22	16,1
Doktora	29	21,2
Akademik Unvan		
Profesör	23	16,8
Doçent	24	17,5
Dr. Öğr. Üyesi	42	30,7
Öğretim Üyesi	33	24,1
Araştırma Görevlisi	15	10,9
Akademisyen Olarak Çalışma Süresi		
1 yıldan az	3	2,2
1-3 yıl	22	16,1
4-6 yıl	29	21,2
7-9 yıl	29	21,2
10- üzeri yıl	54	39,4
Bilimsel Çalışmalara Ayrılan Süre		
1 saatten az	10	7,3
1-4 saat	74	54,0
5-8 saat	35	25,5
8 ve üzeri saat	18	13,1
Ev İşlerine Ayrılan Süre		
Hiç	8	5,8
1saat	42	30,7
2-4 saat	75	54,7
5-6 saat	12	8,8
Toplam	137	

4.2. Akademisyenlerin ADÖ,İBÖ ve YDÖ Toplam Puan Ortalamaları

Araştırmaya katılan akademisyenlerin İBÖ,ADÖ VE YDÖ den aldıkları toplam puan ortalamaları Tablo 4.2 de verilmiştir. Araştırmaya dahil edilen akademisyenlerin ADÖ toplam puan ortalaması $1,97 \pm 0,40$ İBÖ toplam puan ortalaması $54,48 \pm 8,48$ ve YDÖ toplam puan ortalaması $76,9 \pm 9,60$ olarak belirlenmiştir.

Çizelge 4.2. Akademisyenlerin ADÖ,İBÖ ve YDÖ Toplam Puan Ortalamaları

Ölçekler	X ± SS	Alınan min-max
ADÖ Toplam	$1,97 \pm 0,40$	1,28-3,52
İBÖ Toplam	$54,48 \pm 8,58$	35-85
YDÖ Toplam	$76,90 \pm 9,60$	42-101

4.3. ADÖ nün İBÖ nün ve YDÖ nün Puan Ortalamaları ile Pearson Korelasyon Analizi

Araştırmaya katılan akademisyenlerin ADÖ nün İBÖ nün ve YDÖ nün Puan Ortalamaları ile Pearson Korelasyon Analizi Tablo 4.3 te verilmiştir. Tablodaki korelasyon sonuçlarına göre ADÖ ve İBÖ toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.($R=0,12$, $p =0,15$).Tabloya göre ADÖ ve YDÖ toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir($R=0,379$, $p =0,001$). Yapılan korelasyon analizine göre İBÖ toplam puanları ile YDÖ toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir($R=-0,07$, $p=0,03$).

Çizelge 4.3. ADÖ nün İBÖ nün ve YDÖ nün Puan Ortalamaları ile Pearson Korelasyon Analizi

	ADÖ	İBÖ	YDÖ
ADÖ	$R=$ $P=$	$R=0,12$ $P=0,15$	$R=0,379$ $P=0,001$
İBÖ	$R=0,12$ $P=0,15$	$R=$ $P=$	$R=-0,07$ $P=0,03$
YDÖ	$R=0,379$ $P=0,001$	$R=-0,07$ $P=0,03$	$R=$ $P=$

ADÖ: Aile değerlendirme Ölçeği

İBÖ: İşe Bağımlılık Ölçeği

YDÖ: Yaşam Doyumu Ölçeği

5. TARTIŞMA

Akademisyenlerin işe bağımlılıklarının aile içi süreçlere ve yaşam doyumuna etkisini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma sonucunda çıkan bulgular literatür doğrultusunda tartışılmıştır.

Araştırmamıza katılan akademisyenlerin YDÖ ' den aldıkları toplam puan $76,90 \pm 9,60$ olarak belirlenmiştir. Şahin'in(2022) akademisyen kadınlarla yaptığı çalışmasına göre YDÖ 'den aldıkları toplam puan ortalaması $84,34 \pm 12,30$ olarak bulunmuştur(Şahin,2022). Nehir ve arkadaşlarının(2021) akademisyenlerle yaptığı araştırmasında yaşam doyumu puan ortalaması ise 35 puan üzerinden $24,58 \pm 6,11$ olarak saptanmıştır(Nehir ve ark.,2021).Recepoğlu ve Tümünün (2015) akademik personellerle yaptığı araştırmasında; yaşam doyumu puanı $51,44 \pm 9,54$ bulunmuştur(Recepoğlu ve Tümünü,2015).Erdamar ve Demirel'in (2016) öğretmenlerle yaptığı çalışmada yaşam doyumu puan ortalaması 35 puan üzerinden $15,32 \pm 4,44$ olarak hesaplanmıştır(Erdamar ve Demirel,2016).Avşaroğlu ve arkadaşlarının (2005) öğretmenlerle yaptığı araştırmasında yaşam doyumu puan ortalaması $44,26 \pm 13,5$ olarak bulunmuştur(Avşaroğlu ve ark.,2005).Ünal ve arkadaşlarının (2001) hekimlerle çalıştığı araştırmasında yaşam doyumu puan ortalaması 35 puan üzerinden $20,02 \pm 6,64$ bulunmuştur(Ünal ve ark.,2001).

Çalışmalarda elde edilen puan farklılıklarının olası nedeni, yaşam doyumu ölçeğinin 5 maddelik versiyonunun kullanılmış olması, farklı üniversite ve farklı örneklemelerde yapılmış olması,araştırmaların farklı gruplarda farklı şehir ve özellikteki kurumlarda yapılması, katılımcıların değişik aile yapılarına ve farklı kültürlere sahip olması gibi faktörlerin etkili olduğu düşünülmektedir.Çalışma sonucunda elde edilen puanlar, akademisyenlerin yaşam doyumlarının orta düzeyde olduğu sonucu belirlenmiştir.

Yapılan analizlere göre araştırmamıza katılan akademisyenlerin işe bağımlılık ölçeğinden aldıkları toplam puan $54,48 \pm 8,58$ 'dir. Başaran, O. (2020) öğretmenlerle çalışmasında alınan toplam puan $51,03 \pm 17,23$ dür(Başaran,2020).Akar (2015) tarafından yapılan öğretim elemanları ile yaptığı çalışmada, işkoliklik ölçeğinden alınan toplam puan $x=70,80$ olarak hesaplanmıştır(Akar,2015).Dilek ve Yılmaz(2016)yine öğretmenlerle yaptığı çalışmada toplam puanı $26,81 \pm 2,93$ olarak bulunmuştur(Dilek ve Yılmaz,2016).Gürsu (2006)Din Kültürü öğretmenleriyle yaptığı çalışmada alınan işe bağımlılık toplam puan $18,35 \pm 3,68$ olarak belirlenmiştir(64).Oranlı (2021) okul müdürleriyle olan çalışmasında işe bağımlılık toplam puanını $65,97 \pm 5,41$ olarak bulmuştur(Oranlı,2021). Literatür incelendiğinde farklı meslek grupları ve ölçeklerin kullanılması alınan puanların oldukça değişiklik göstermesine neden olmaktadır.

Araştırmamıza katılan akademisyenlerin aile değerlendirme ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması $1,97 \pm 0,40$ olarak belirlenmiştir. Literatür incelendiğinde benzer gruplarda yapılan çalışmalarda;Tülay Yiğit'in çalışmasında aile değerlendirme toplam puanı $14,1 \pm 3,56$ olarak bulunmuştur(Yiğit,2019).Manolya Özek'in (2011) çalışan annelerle yaptığı çalışmada aile değerlendirme toplam puanı $25,924 \pm 6,95$ olarak bulunmuştur(Özek,2011).

Yapılan analizlere göre akademisyenlerin aile değerlendirme ölçeğinden aldıkları puan 2' nin altındadır. Ölçek değerlendirmelerine göre çalışma sonucunda akademisyenlerin aile ilişkilerinin "sağlıklı" olduğu belirlenmiştir. Ancak farklı örneklem ve farklı araçlar ile yapılan değerlendirmeler de farklı sonuçlar elde edilmiştir.

İşe bağımlılık ölçeği ile yaşam doyumu ölçeği arasında yapılan Pearson Korelasyon analizine göre aralarında istatistiksel olarak negatif yönde bir anlamlılık bulunmaktadır. Yani akademisyenlerin işe bağımlılıkları arttıkça yaşam doyumları azalmaktadır sonucu çıkarılabilmektedir. Akademisyenlerin yaşam doyumu ile ilişkili önemli hususlardan biri de iş hayatıdır. Akademisyenlerin iş hayatından edindikleri doyum, yaşam doyumunu belirgin bir biçimde etkileyebilmektedir. Çünkü akademisyenlerin gün geçtikçe kişisel hayatındaki işin yeri ve önemi giderek artmaktadır, ayrıca yaşam ve iş hayatı birbirine bağlı olarak devam etmektedir (Coşkuner, 2013). Akademisyenler, öğrenci danışmanlığı, yöneticilik, toplantılar düzenleme, ders verme, araştırma yapma hizmetlerini sunan yoğun iş temposuna sahip kişilerdir (Başarır ve Sarı, 2015; Tülübaş ve Göktürk, 20189).

Günümüzdeki şartlar ve akademisyenlerin çalışma koşullar düşünülünce ; akademisyenler bu yoğun tempoya ayak uydurabilmek için iş hayatını ev ve diğer sosyal hayatına taşıyabilmektedir. Böylelikle akademisyenin çalışma hayatı günlük hayatının çoğunu kaplayabilmekte ve akademisyen işe bağımlı hale gelebilmektedir (Nacar ve Atalmış, 2022). Bu durum bireyde gerginlik oluşturabilmekte ve birey kendini stres ve baskı altında hissedebilmektedir. Ayrıca bu problematik durumlar bireylerin yaşamdan aldıkları doyumu büyük ölçüde etkileyebilmektedir. Bireyin kendini yetersiz hissetmesine ve yaşam doyumunun azalmasına neden olmaktadır. Akademisyenlerin çalışma koşulları ve yoğun temposu faktörleri düşünülünce aile vesosyal hayattan daha çok işe yoğunlaşan akademisyenlerin yaşam doyumları azalabilmektedir. (Gürel ve Altınoğlu, 2016; Şahin ve Sarıdemir, 2017).

Aile değerlendirme ölçeği ile yaşam doyumu ölçeği arasında yapılan Pearson Korelasyon analiz sonuçlarına göre aralarında istatistiksel olarak pozitif yönde bir etki bulunmaktadır. Akademisyenin aile hayatı yaşam doyumunu önemli derecede etkilemektedir. Yani akademisyenlerin aile hayatındaki ilişkileri, aile üyelerinin birbirleriyle olan iletişimleri iyi oldukça yaşam doyumları da yükselecektir. Aile ilişkileri birey için önemli bir dinamiktir. Aileyi oluşturan bireyler arasındaki ilişkilerin ve iletişimin kalitesi bu dinamiği ayakta tutmaya yarayan ve aileyi yansıtan öğelerdir. (Yiğit, 2019). Bir sistem olarak ailenin rol ve sorumluluklarını sağlıklı ve düzenli bir biçimde yerine getirmesi, bu sistemin üyelerinin yaşam doyumunun yükselmesine fayda sağlayacaktır.

6. SONUÇLAR

Bu çalışmada akademisyenlerin işe bağımlılıklarının aile içi süreçlere ve yaşam doyumuna olan etkisi incelenmiştir. Katılımcılar Aile Değerlendirme Ölçeğinden $1,97 \pm 0,40$,İşe Bağımlılık Ölçeğinden $54,48 \pm 8,58$, Yaşam Doyumu Ölçeğinden $76,90 \pm 9,60$ almıştır. Aile Değerlendirme Ölçeği ile Yaşam Doyumu Ölçeği arasında yapılan Pearson Korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Yapılan korelasyon analizine göre İşe Bağımlılık Ölçeği ile Yaşam Doyumu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. İşe bağımlılık ile aile ilişkileri arasında anlamlılık yoktur.

Sonuç olarak; akademisyenlerin aile içi süreçleri, birbirleriyle olan iletişimi ,yaşamdan alınan doyumunu pozitif yönde etkilemektedir. Ancak akademisyenlerin işe olan bağımlılıkları yaşamdan alınan doyumunu negatif yönde etkilemektedir.

7. ÖNERİLER

1.Üniversitelerde hizmet ve bilimin ilerlemesinde büyük rol alan akademisyenler için çalışma alanlarında ve koşullarında iyileştirmeler yapılabilir.

2.Akademisyenlerin işe olan bağımlılıklarını azaltmak için her bir akademisyen üzerindeki görev ve sorumluluklar azaltılabilir.

3.Araştırmadan elde edilen sonuçların tekrar edip etmediğini belirlemek için daha kapsamlı bir çalışma yapılabilir.

4.Bu çalışma Şanlıurfa ili ile sınırlı bir araştırmadır. Araştırmanın daha geniş açıdan ele alınması için Türkiye'nin farklı illerinde çalışma tekrarlanabilir.

KAYNAKLAR

- Arslan, M. (2013). Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi. Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi; Cilt 2, Sayı 1 (2012): Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi; 3.
- Şahin B, Akademisyen Kadınların İş ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yüksek lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2022
- Akar, H. (2015). Öğretim Elemanlarının İşkoliklik Eğilimleri İle İş Yaşamında Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişki, Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, (5), 405-417.
- Avşaroğlu, S., Engin Deniz, M., & Kahraman, A. (2005). Teknik öğretmenlerde yaşam doyumu iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (14), 115-129.
- Apaydın, Ç. (2011). Öğretim Üyelerinin İşe Bağımlılık Düzeyi İle İş-Yaşam Dengesi Ve İş-Aile Yaşam Dengesi Arasındaki İlişki (Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Aydın, İ. (2019). Akademik Etik. Ankara : Pegem Akademi.
- Ayhan, D. (2011). Aile ve Hukuk, (ed. Aytül Kasapoğlu, Nadide Karkıner), Aile Sosyolojisi, (içinde), Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Başaran, O. (2020). Öğretmenlerin işe bağımlılık düzeyleri ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uşak.
- Başarır F, Sarı M. Kadın akademisyenlerin “Kadın Akademisyen Olma ”ya ilişkin algılarının metaforlar yoluyla incelenmesi. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 2015, 5: 41-51.
- Batmantaş, H., & Zeybek, F. (2023). Sağlık Çalışanlarının Duygusal Emek İle Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişkide İş-Aile Çatışmasının Rolü. Akademik Hassasiyetler, 10(21), 22-56.
- Bayraktaroğlu, S. ve Dosaliyeva, D.. 2016. “İşkolikliğin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi: Bankacılık Sektöründe Bir Araştırma”, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6 (11), ss. 9-28
- Bayramoğlu, G. (2018). İş/aile siniri teorisi bağlamında kadın akademisyenlerin iş/yaşam dengesinin sağlanmasına yönelik bir araştırma. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 17(68), 1722-1744.
- Brinkerhoff, M. B. (1984). Family and work: comparative convergences. Westport, CT: Greenwood Press
- Burke, R. J. (2000). Workaholism in organizations: psychological and physical well-being consequences. Stress Medicine, 16, 11–16.
- Cirhinlioğlu, Z. (1996). Meslekler ve sosyoloji. Eren gündogan.
- Coşkun, S. (2013). Akademisyenlerin iş ve aile karakteristiklerinin evlilik, aile ve

yaşam tatmini ile ilişkisi: İş ve aile çatışmasının aracı rolü.

- Çevik Kırıcı N, Korkmaz O. Türkiye’de yaşam doyumu ve iş doyumu arasındaki ilişkinin iki değişkenli sıralı probit model analizi. Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi, 2014, 7: 126-145.
- Çığışar G, Akkuş Y, Yıldırım BZ, Kıvrak Y, Erdemir Öztürk E. İki farklı kurumda çalışan bireylerde tükenmişlik ve iş doyumunun belirlenmesi: Kars ili örneği. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 2016, 8: 244-255.
- Dağdeviren N, Musaoğlu Z, Ömürlü İK, Öztora S. Akademisyenlerde iş doyumunu etkileyen faktörler. Balkan Medical Journal, 2011, 28: 69-74.
- Dağlı A, Baysal N. Yaşam doyumu ölçeğinin Türkçe’ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 2016, 5: 1250-1251.
- Dilek, S. A., & Yılmaz, K. (2016). Öğretmenlerin işkoliklik eğilimleri ile iş-yaşam dengeleri. e-Kafkas Journal of Educational Research, 3(1), 36-55.
- Erer, B. (2021). İş-aile çatışmasının bir öncülü olarak işkoliklik. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 10(3), 2796-2811.
- Erdamar G, Demirel H. Job and life satisfaction of teachers and the conflicts: They experience at work and at home. Journal of Education and Training Studies, 2016, 4: 164-175.
- Euben, D. (2003). Lives in the Balance: Compensation, Workloads and Program Implications. Legal Issues in Higher Education Annual Conference (13 th, Burlington, VT, October 5- 7, 2003).
- Goldsmith, E. B. (1989). Work and family: theory, research, and applications. Newbury Park, CA: Sage
- Gürel EBB, Altunoğlu AE. İşkoliklik, iş stresi ve yaşam doyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi: Muğla ilinde bir araştırma. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2016, 9: 1431-1438.
- Gürkan, T. (2018). Akademisyen Olmak. Erken Çocukluk Araştırmaları Dergisi.
- Gürsu, O. (2016). Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi(DKAB) Öğretmenlerinin İşe Bağımlılık Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi , Ekev Akademi Dergisi, (65), 393-404.
- H. Karaman, M. K. ve Kurtoğlu, M.. 2009. “Öğretmen Adaylarının İnternet Bağımlılığı Hakkındaki Görüşleri”, Akademik Bilişim, 11 (13), ss. 641-650.
- Helvacı, M. A., Bakalım, O., Can, V., & Akkoyun, Ü. (2017). The Work-LifeBalance of Academics. The Online Journal of New Horizons in Education, 7(4).
- Hüsmenoğlu, M. Hemşirelerde iş aile-aile iş çatışmasının tükenmişlik ve işten ayrılma niyetine etkisi ,2016(Master's thesis, Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Karakulak, H. (2019). İş-aile ve aile-iş çatışması ile iş-aile-hayat tatmininin işten

- ayrılma niyeti üzerine etkisi: Bir üniversite hastanesinde araştırma (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Karlıdağ R, Ünal S, Yoloğlu S. Hekimlerde tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerinin yaşam doyumu düzeyleri ile ilişkisi. Klinik Psikiyatri, 2001, 113-118.
- Köksalan, B., & Celkan, H. Y. (2018). Mesleklerin Tanımlanması ve Sınıflandırılması Üzerine Bir Değerlendirme, Electronic Turkish Studies, 13(19).
- Köksal O. İş doyumu ve yaşam doyumu arasındaki ilişkide bireysel farklılıklar. İş ve İnsan Dergisi (The Journal of Human and Work), 2014, 1: 53-62.
- Mavruk Özbiçer, S. (2018). Duygusal Zekâ Geliştirme Programının Ergenlerin Duygusal Zekâ Ve Yaşam Doyumu Düzeylerine Etkisi. (Doktora tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Meral Erdiren Çelebi, B. F. (2019). Meslek Etiği ve Akademisyenlerin Etik Değerleri Üzerine Nicel Bir Araştırma. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi,
- Murdock, G.P. (1949). Social Structure. New York: Macmillan Co.
- Myradov, A. T. D. (2021). Türk Aile Yapısında Aile İçi İletişim Doyumu ve Aile Aidyetinin İncelenmesi (Malatya Örneği). Academic Social Resources Journal, 6(27), 1177-1190.
- Nacar, A., & Atalmış, E. (2022). Öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri ile işe bağlılıkların düzeyleri arasındaki ilişki: Kahramanmaraş ili örneği. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(1), 81-100.
- Nehir S, Durgu N, Ozcan F, Taskin EO. Examination of job and life satisfaction of academicians. Annals of Medical Research, 2021, 28: 275-280.
- Olçay Çam, Esra Engin, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Psikiyatri Hemşireliği Bakım Sanatı, İstanbul Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2021
- Oranlı, E. (2021). Okul müdürlerinin işe bağlılıkların düzeyleri nedir?.
- Özdemir, A. O. (2017). Okul iklimine ilişkin öğretmen ve müdür davranışları ile örgütsel bağlılık ilişkisinde işkolikliğinin aracılık etkisi. (Doctoral dissertation, Necmettin Erbakan University (Turkey)).
- Özdevecioğlu M, Doruk N. Ç. Organizasyonlarda iş-aile ve aile-iş çatışmalarının 52 çalışanların iş ve yaşam tatminleri üzerindeki etkisi. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2009, 33: 69-99.
- Özek, M. (2011). Çalışan annelerin iş stresiyle başa çıkma becerisi ile tükenmişlik düzeylerinin aile değerlendirmesine ve çocuklarının davranışlarına etkileri (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Pehlivan, O. (2017). Aile Tanımı ve İlişkilerinin Toplumsal Olarak İnşası. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Recepoğlu E, Tümlü GÜ. Üniversite akademik personelinin mesleki ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 2015, 23: 1851-1868.
- Royeen, C. (2002). Occupation Reconsidered. Occupational Theraphy International, 9(2), 111-120.
- Spence, J. T. ve Robbins, A. S. (1992). Workaholism: Definition, measurement, and preliminary results. Journal of Personality Assessment, 58(1), 160–178.
- Sungur F. Aile Hekimliği Personelinin İş Doyumu (İstanbul Esenler İlçesi Örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi, 2016.
- Şahin FY, Sarıdemir T. Okul müdürlerinin liderlik stillerine göre öğretmenlerinyaşam doyumlarının ve evlilik doyumlarının incelenmesi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2017, 37: 391-425.
- Şat A, Doğan H, Amil O. Akademisyenlerin psikolojik ihtiyaçları ve iş doyumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi: Kayseri örneği. OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 2015, 5: 112-132.
- TDK,2014
- Tuncer N. Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Belirlenen Sosyal Anksiyete Düzeylerine Göre Bilinçli Farkındalık ve Yaşam Doyumu Düzeylerinin İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Işık Üniversitesi, 2017.
- Tunç, B. (2007). Akademik unvan olgusu akademik yükseltme ve atama sürecinin değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, yayınlanmamış doktora tezi, Ankara, Türkiye.
- Turgut, F. (2017). Tarihsel süreçte aile kurumunun dönüşümü ve geleceğine yönelik çıkarımlar. Medeniyet ve Toplum Dergisi, 1(1), 93-117.
- Turgut H, Mert İS. Çalışanların iş doyumlarının yaşam doyumları üzerindeki etkisi: Kamu ve özel sektörde bir alan araştırması. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2014, 19: 77-91.
- Turunç, Ö.,Fındıklı, A.M. (2015). Algılanan Lider Desteği İle İş-Aile Çatışması İlişkisinde Kendini İşletmeden Hissetmenin Düzenleyici Etkisi: Turizm Sektörü Örneği. Kafkas Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi KAÜ İİBF Dergisi, 6(10), 1309 – 4289.
- Tuzgöl Dost M, Cenkseven F. Öğretim elemanlarının sosyodemografik değişkenlere

ve üniversitelerinin değerlendirmelerine göre iş doyumları. Eğitim ve Bilim, 2008, 33: 28-39.

Tülübaş, T., & Göktürk, Ş. (2018). Orta kariyer evresinde bulunan akademisyenlerin akademisyenlik mesleğine yönelik görüşleri. Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi, 1(1), 35-51.

Ünal, S., Karlıdağ, R., & Yoloğlu, S. (2001). Hekimlerde tükenmişlik ve iş doyum düzeylerinin yaşam doyum düzeyleri ile ilişkisi. Klinik Psikiyatri, 4(2), 113-118.

Yarkın E. Temel Psikolojik İhtiyaçların Karşılanma Düzeyinin İlişki Doyum ve Yaşam Doyum Düzeyine Katkısının İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Arel Üniversitesi, 2013.

Yılmaz, E., & Aslan, H. (2013). Öğretmenlerin iş yerinde yalnızlıkları ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 3(3), 59-69.

Yiğit, T. Bireyin Aile Değerlendirme Düzeyi İle Problem Çözme Becerisi Arasındaki İlişki, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019

Yildiz, S. (2014). Öğretim üyelerinin üniversite, akademisyenlik mesleği, bilimsel araştırma, öğretim ve öğrenci kavramlarına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

EKLER

KİŞİSEL BİLGİLER

1-Fakülteniz:

2-Cinsiyetiniz: () Erkek () Kadın

3-Yaşınız:

4-Medeni durumunuz: () Evli () Bekar

5-Çocuğunuz var mı : () Evet () Hayır

6-Aile tipi : () Çekirdek aile () Geniş aile

7-Eşiniz çalışıyor mu : () Evet () Hayır

8-Eşinizin eğitim durumu: () Okur – Yazar () İlk okul mezunu

() İlköğretim mezun () Orta öğretim mezunu () Lisans mezunu

() Yüksek lisans mezunu () Yüksek lisans mezunu () Doktora mezunu9-

Gelir seviyesi () düşük () orta () yüksek

10-Akademik unvanınız nedir? () Profesör () Doçent

() Doktor öğretim üyesi () Öğretim görevlisi

11-Akademisyen olarak çalışma süreniz?

() 1 yıldan az () 1-3 yıl () 4-6 yıl () 7-9 yıl () 10 ve üzeri12-

Bilimsel çalışmalar için ayrılan zaman (gün)?

() 1 saatten az () 1-4 saat () 5-8 saat () 8 saat ve üzeri

13- Ev işleri için ayrılan zaman?

() Hiç () 1 saat () 2 - 4 saat () 5 – 6 saat

EK 1

Ek 2. Aile Değerlendirme Ölçeği

Açıklama: Aşağıda 60 **cümle** bulunmaktadır. Lütfen dikkatlice okuyun. Size uygun olan seçeneğe(X) işareti koyun. Uzunca düşünmeden çabuk ve samimi cevaplar verin. Her cümle için 4 seçenek var: **(1) Aynen katılıyorum (2) Büyük ölçüde katılıyorum (3) Biraz katılıyorum (4) Hiç katılmıyorum.** Her soru için bir seçenek işaretleyin. Karasızlığa düşerseniz, ilk aklınıza gelen seçeneği işaretleyin. Önemli olan sizin ailenizi nasıl gördüğünüzdür.

CÜMLELER	(1)	(2)	(3)	(4)
1.Ailece ev dışında program yapmada güçlük çekeriz, çünkü aramızda fikir birliği sağlayamayız.	(1)	(2)	(3)	(4)
2.Günlük hayatımızdaki sorunların (problemlerin hemen hepsini aile içinde hallederiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
3.Evde biri üzgün ise, diğer aile üyeleri bunun nedenini bilir.	(1)	(2)	(3)	(4)
4.Bizim evde kişiler verilen her görevi düzenli bir şekilde yerine getirmezler.	(1)	(2)	(3)	(4)
5.Evde birinin başı derde girdiğinde, diğerleri bunu kendilerine fazlasıyla dert ederler.	(1)	(2)	(3)	(4)
6.Bir sıkıntı ve üzüntüyle karşılaştığımızda birbirimize destek oluruz.	(1)	(2)	(3)	(4)
7.Ailemizde acil bir durum olsa, şaşırıp kalırız.	(1)	(2)	(3)	(4)
8.Bazen evde ihtiyacımız olan şeylerin bittiğinin farkına varmayız.	(1)	(2)	(3)	(4)
9.Birbirimize karşı olan sevgi, şefkat gibi duyguları açığa vurmaktan kaçınırız.	(1)	(2)	(3)	(4)
10.Gerektiğinde aile üyelerine görevlerini hatırlatır, kendilerine düşen işi yapmalarını sağlarız.	(1)	(2)	(3)	(4)
11.Evde dertlerimizi, üzüntülerimizi birbirimize söylemeyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
12.Sorunlarımızın çözümünde genellikle ailece aldığımız kararları uyguluyoruz.	(1)	(2)	(3)	(4)
13.Bizim evdekiler, ancak onların hoşuna giden şeyler söylediğimizde bizi dinlerler.	(1)	(2)	(3)	(4)
14.Bizim evde bir kişinin söylediklerinden ne hissettiğini anlamak pek kolay değildir.	(1)	(2)	(3)	(4)
15.Ailemizde eşit bir görev dağılımı yoktur.	(1)	(2)	(3)	(4)
16.Ailemizin üyeleri birbirlerine hoşgörülü davranırlar.	(1)	(2)	(3)	(4)
17.Evde herkes başına buyruktur.	(1)	(2)	(3)	(4)
18.Bizim evde herkes, söylemek istediklerini üstü kapalı değil de doğrudan birbirlerinin yüzüne söyler	(1)	(2)	(3)	(4)
19.Ailede bazılarımız, duygularımızı belli etmeyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)

AİLE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

EK 1

CÜMLELER	(1)	(2)	(3)	(4)
20.Acil bir durumda ne yapacağımızı biliriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
21.Ailece, korkularımızı ve endişelerimizi birbirimizle tartışmaktan kaçınırız.	(1)	(2)	(3)	(4)
22.Sevgi, şefkat gibi olumlu duygularımızı birbirimize belli etmekte güçlük çekeriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
23.Gelirimiz (ücret, maaş) ihtiyaçlarımızı karşılamaya yetmiyor.	(1)	(2)	(3)	(4)
24.Ailemiz, bir problemi çözdükten sonra, bu çözümün işe yarayıp yaramadığını tartışır.	(1)	(2)	(3)	(4)
25.Bizim ailede herkes kendini düşünür.	(1)	(2)	(3)	(4)
26.Duygularımızı birbirimize açıkça söyleyebiliriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
27.Evimizde banyo ve tuvalet bir türlü temiz durmaz.	(1)	(2)	(3)	(4)
28.Aile içinde birbirimize sevgimizi göstermeyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
29.Evde herkes her istediğini birbirinin yüzüne söyleyebilir.	(1)	(2)	(3)	(4)
30.Ailemizde, her birimizin belirli görev ve sorumlulukları vardır.	(1)	(2)	(3)	(4)
31.Aile içinde genellikle birbirimizle iyi geçinemeyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
32.Ailemizde sert-kötü davranışlar ancak belli durumlarda gösterilir.	(1)	(2)	(3)	(4)
33.Ancak hepimizi ilgilendiren bir durum olduğu zaman birbirimizin işine karışırız.	(1)	(2)	(3)	(4)
34.Aile içinde birbirimizle ilgilenmeye pek zaman bulamıyoruz.	(1)	(2)	(3)	(4)
35.Evde genellikle söylediklerimizle, söylemek istediklerimiz birbirinden farklıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)
36.Aile içinde birbirimize hoşgörülü davranırız.	(1)	(2)	(3)	(4)
37.Evde birbirimize, ancak sonunda kişisel bir yarar sağlayacaksa ilgi gösteririz.	(1)	(2)	(3)	(4)
38.Ailemizde bir dert varsa, kendi içimizde hallederiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
39.Ailemizde sevgi ve şefkat gibi güzel duygular ikinci plandadır.	(1)	(2)	(3)	(4)
40.Ev işlerinin kimler tarafından yapılacağını hep birlikte konuşarak kararlaştırırız.	(1)	(2)	(3)	(4)
41.Ailemizde herhangi bir şeye karar vermek her zaman sorun olur.	(1)	(2)	(3)	(4)
42.Bizim evdekiler sadece bir çıkarları olduğu zaman birbirine ilgi gösterir.	(1)	(2)	(3)	(4)
43.Evde birbirimize karşı açık sözlüyüz.	(1)	(2)	(3)	(4)
44.Ailemizde hiçbir kural yoktur.	(1)	(2)	(3)	(4)
45.Evde birinden bir şey yapması istendiğinde mutlaka takip edilmesi ve kendisine hatırlatılması gerekir.	(1)	(2)	(3)	(4)
46.Aile içinde her hangi bir sorunun(problemin) nasıl çözüleceği hakkında kolayca karar verebiliriz.	(1)	(2)	(3)	(4)

AİLE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ DEVAMI

EK 1

CÜMLELER	(1)	(2)	(3)	(4)
47.Evde kurallara uyulmadığı zaman ne olacağını bilmeyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
48.Bizim evde aklınıza gelen her şey olabilir.	(1)	(2)	(3)	(4)
49.Sevgi, şefkat gibi olumlu duygularımızı birbirimize ifade edebiliriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
50.Ailede her türlü problemin üstesinden gelebiliriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
51.Evde birbirimizle pek iyi geçinemeyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)
52.Sinirlenince birbirimize küseriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
53.Ailede bize verilen görevler pek hoşumuza gitmez çünkü genellikle umduğumuz görevler verilmez	(1)	(2)	(3)	(4)
54.Kötü niyetle olmasa da evde birbirimizin hayatına çok karışıyoruz.	(1)	(2)	(3)	(4)
55.Ailemizde kişiler herhangi bir tehlike karşısında (yangın, kaza gibi) ne yapacaklarını bilirler. Çünkü böyle durumlarda ne yapılacağı aramızda konuşulmuş ve belirlenmiştir.	(1)	(2)	(3)	(4)
56.Aile içinde birbirimize güveniriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
57.Ağlamak istediğimizde, birbirimizden çekinmeden rahatlıkla ağlayabiliriz.	(1)	(2)	(3)	(4)
58.İşimize(okulumuza) yetişmekte güçlük çekiyoruz.	(1)	(2)	(3)	(4)
59 Aile içinde birisi hoşlanmadığımız bir şey yaptığında ona bunu açıkça söyleriz	(1)	(2)	(3)	(4)
60.Problemimizi çözmek için ailece çeşitli yollar bulmaya çalışırız.	(1)	(2)	(3)	(4)

AİLE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ DEVAMI

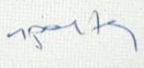
EK 1**II. BÖLÜM: İŞE BAĞIMLILIK ÖLÇEĞİ**

Bu bölümde, “İşe Bağlılılıkla” ilgili madde ya da ifadeler yer almaktadır. Sizden, bu ifadeleri okuyarak, kişisel yaşamınızda bunları gösterme sıklığınızı, karşılarındaki ölçekte size uygun gelen seçeneği işaretleyerek (X) belirtmeniz istenmektedir.	Hiçbir Zaman	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
1. Birçok işi, başkalarından yardım istemek yerine kendim yapmayı tercih ederim.				
2. Birini beklemek zorunda olduğumda ya da bir şeyin yapılması çok zaman aldığıda sabırsızlanırım.				
3. Telaş içinde ve zamana karşı bir yarış halindeyimdir.				
4. Herhangi bir işin ortasındaiken rahatsız edildiğimde sinirlenirim.				
5. Hep meşgulümdür.				
6. Kendimi aynı anda iki ya da üç iş yaparken bulurum.				
7. Kaldıramayacağım yükün altına girerek kendimi fazlasıyla yorarım.				
8. Bir şeyle meşgul olmadığım zaman suçluluk duyarım.				
9. Yaptığım şeylerin somut sonuçlarını görmek benim için çok önemlidir.				
10. İşimin yapılmasından ziyade sonucuyla daha çok ilgilenirim.				
11. Bana, sanki işler yeterince hızlı ilerlemiyor ya da yapılmıyor gibi gelir.				
12. İşler istediğim şekilde gitmediğinde ya da istediğim şekilde çözüme kavuşturulmadığında öfke nöbetine kapılırım.				
13. Yanıtını aldığı halde farkında olmadan aynı soruyu defalarca sorduğum olur.				
14. Şu anı önemsemek yerine zihinsel planlamaya ve gelecekteki olayları düşünmeye daha çok zaman harcarım.				
15. Mesai arkadaşlarım işlerini bitirdiklerinde bile ben hala işe devam ediyorum.				
16. İnsanlara, benim mükemmellik standartlarımı karşılamadıklarında kızarım.				
17. Kontrol edemediğim durumlarda canım sıkılır.				
18. Çalışırken kendimi, belirlediğim bitirme zamanının baskısı altında bulurum.				
19. Çalışmadığımda rahat olmak benim için zordur.				
20. Çalışmaya; arkadaşlarla vakit geçirmekten, hobilerle uğraşmaktan veya boş zaman etkinliklerinden daha çok zaman ayırırım.				
21. Tüm ayrıntıları düşünmeden hemen işe başlarım.				
22. İşimde yaptığım en küçük hata bile canımı sıkır.				
23. Sevdiklerim ve arkadaşlarıma ayırdığımdan daha çok işime düşünce, zaman ve enerji harcarım.				
24. Doğum günü, buluşmalar, yıldönümleri ve bayramları unuturum.				
25. Enine boyuna düşünmeden önemli kararlar veririm.				

İŞE BAĞIMLILIK ÖLÇEĞİ

EK 1

HARRAN ÜNİVERSİTESİ	
KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL KARARI	
TARİH	: 02.10.2023
OTURUM	: 18
SAAT	: 13. ³⁰

HRÜ/23.18.34	Karar: Üniversitemiz Sağlık Bilimler Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Veynel KAPLAN'ın yürütücüsü olduğu "Akademisyenlerin işe Bağlımlılık Düzeyinin Yaşam Doyumu ve Aile İçi İlişkilere Etkisinin Belirlenmesi" başlıklı çalışmaya Etik Kurul Onayı verilmesine; Oy birliğiyle / çokluğuyla karar verilmiştir. ASLI GİBİDİR Prof. Dr. Nuray ALTAY Kurul Başkanı
--------------	--

ETİK KURUL İZNİ

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Veysel Kaplan danışmanlığında, Besime Ordu'nun hazırladığı "Akademisyenlerin işe bağlılıkdüzeyinin yaşam doyumu ve aile içi ilişkilereetkisinin belirlenmesi" konulu bu çalışma 08.07.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Harran Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

☒ Oybirliğiyle

/

☐ Oy çokluğu ile

İmza

Danışman	Doç. Dr. Veysel Kaplan	
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Esin Cerit	
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Özlem Kaçkin	

Bu tezin Hemşirelik Ana Bilim Dalında yapıldığını ve enstitümüz kurallarına göre düzenlendiğini onaylarım.

(Ünvanı, Adı, Soyadı)
Enstitü Müdürü

Bu çalışma:Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü Tarafından Desteklenmiştir.

Proje No:23071

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ DEKANLIĞINDAN İZİN

EK 1

tez

ORIGINALITY REPORT

22%

SIMILARITY INDEX

PRIMARY SOURCES

1	acikbilim.yok.gov.tr Internet	295 words — 5%
2	acikerisim.ticaret.edu.tr Internet	227 words — 4%
3	toad.halileksi.net Internet	212 words — 3%
4	acikerisim.harran.edu.tr:8080 Internet	161 words — 3%
5	dergipark.org.tr Internet	91 words — 1%
6	www.researchgate.net Internet	45 words — 1%
7	Karaboga, Kezban. "İsbolumu Ve Meslekler: Türkiye'de Sermaye Birikimi Ve Meslek Yapısının Donusumu", Marmara Üniversitesi (Turkey), 2021 ProQuest	36 words — 1%
8	uyats.uludag.edu.tr Internet	32 words — 1%
9	docplayer.biz.tr Internet	31 words — < 1%

İNTİHAL RAPORU

EK 1

10	acikerisim.mersin.edu.tr Internet	25 words — < 1%
11	halkhemder2023.org Internet	23 words — < 1%
12	www.phdernegi.org Internet	22 words — < 1%
13	acikerisim.pau.edu.tr:8080 Internet	13 words — < 1%
14	cakmak, Busra. "Oral Antikoagulan Kullanan Hastaların Antikoagulan Memnuniyeti ve Acik Yaralanmalarda İlk Yardım Bilgi Düzeylerinin Tespiti", Bursa Uludag University (Turkey), 2022 ProQuest	12 words — < 1%
15	openaccess.izu.edu.tr Internet	12 words — < 1%
16	www.acarindex.com Internet	12 words — < 1%
17	Başar, Türkan Batur. "Internet Bağımlılığının Evlilik İlişkisi Üzerine Etkisi", Dokuz Eylul Üniversitesi (Turkey), 2024 ProQuest	11 words — < 1%
18	Dursun, Ercan. "Metotreksat İle Oluşturulan Beyin ve Bağırsak Hasarı Üzerine Maydanoz (Petroselinum crispum) Ekstresinin Etkilerinin İncelenmesi", Marmara Üniversitesi (Turkey), 2023 ProQuest	10 words — < 1%
19	openaccess.ahievran.edu.tr Internet	10 words — < 1%

İNTİHAL RAPORU

EK 1

- 20 Gun, Esra Ozen. "Primipar ve Multipar Gebelerde Dogum Korkusu ve Iliskili Faktorler: Karsilastirmali Bir Calisma", Necmettin Erbakan University (Turkey) ProQuest 9 words — < 1%
- 21 Hamurcu, Özge. "Fabrika Çalışanlarında Sağlık Okuryazarlığı ile Sağlık Hizmetleri Kullanımı ve Sağlıklı Yaşama Biçimi Davranışları Arasındaki İlişki", Dokuz Eylul Universitesi (Turkey), 2024 ProQuest 9 words — < 1%
- 22 KUTLU, Ruhuşen, SAYIN, Seher, UÇAR, Mehmet, ASLAN, Raziye and DEMİRBAŞ, Oğuz. "Kadınların sosyodemografik özelliklerine göre kontraseptif yöntem kullanma durumları ve bu yöntemleri tercih nedenleri", Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği, 2014. Publications 9 words — < 1%
- 23 Kutukcu, Turgay. "Doganhisar'Da Sosyal Ve Dini Hayat", Necmettin Erbakan University (Turkey), 2021 ProQuest 9 words — < 1%
- 24 Savi, Firdevs. "12-15 Yaş Arası İlköğretim Öğrencilerinin Davranış Sorunları İle Aile İşlevleri ve Anne-baba Kişilik özellikleri Arasındaki İlişki", Dokuz Eylul Universitesi (Turkey), 2024 ProQuest 9 words — < 1%
- 25 acikerisim.istanbul.edu.tr Internet 9 words — < 1%
- 26 acikerisim.ybu.edu.tr:8080 Internet 9 words — < 1%
- 27 www.utsakcongress.com Internet 9 words — < 1%

İNTİHAL RAPORU

EK 1

28	Aras, Zeliha. "Birinci Basamak Saglik Kurumlarinda calisan Hemsire Ve Ebelerin Tukenmislik Durumlari", Marmara Universitesi (Turkey), 2021 ProQuest	8 words — < 1%
29	Sezen, Yonca. "Hematolojik Kanseri Olan Hastalarda Kemoterapiye bagli gelisen Oral Mukozitin istah Ve Beslenme Durumuna Etkisi", Dokuz Eylul Universitesi (Turkey), 2023 ProQuest	8 words — < 1%
30	acikerisim.duzce.edu.tr Internet	8 words — < 1%
31	kongre.akademikiletisim.com Internet	8 words — < 1%
32	openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 Internet	8 words — < 1%
33	www.eren.com.tr Internet	8 words — < 1%
34	www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 Internet	8 words — < 1%
35	Çinar, Nazli Gökür. "COVID-19 Hastalarinda Yoğun Bakim Ünitesi Deneyimleri", Dokuz Eylul Universitesi (Turkey), 2024 ProQuest	8 words — < 1%

EXCLUDE QUOTES OFF
EXCLUDE BIBLIOGRAPHY OFF

EXCLUDE SOURCES OFF
EXCLUDE MATCHES OFF

İNTİHAL RAPORU

EK 1

	Değerli katılımcılar, Bu ölçek yaşamınızla ilgili düşüncelerinizi öğrenmek amacıyla yapılmıştır. Ölçekte 21 madde bulunmaktadır. Lütfen her bir maddeyi dikkatlice okuyunuz. Okuduğunuz maddeye ne derece katılıp katılmadığınıza karar veriniz. Seçeneklerden size uygun gelen seçeneği işaretleyiniz. Duyarlılığımız için teşekkür ederiz.	Hiç uygun değil	Uygun değil	Kısmen uygun	Uygun	Tamamen uygun
1.	Hayatımdan memnunum	1	2	3	4	5
2.	Hayat şartlarım mükemmel	1	2	3	4	5
3.	Hayatım, çoğu arkadaşımın hayatından daha iyidir.	1	2	3	4	5
4.	Hayattan şimdiye kadar önemli şeyleri elde ettim.	1	2	3	4	5
5.	İyi bir hayatım var.	1	2	3	4	5
6.	Hayatımda “keşke”lerim çoktur.	1	2	3	4	5
7.	Ailemle vakit geçirmeyi severim.	1	2	3	4	5
8.	Yeterince arkadaşım var.	1	2	3	4	5
9.	İhtiyacım olduğunda arkadaşlarım bana yardımcı olurlar.	1	2	3	4	5
10.	Arkadaşlarım bana iyi davranır.	1	2	3	4	5
11.	Arkadaşlarımdan memnunum.	1	2	3	4	5
12.	Eğlenceli birisiyim.	1	2	3	4	5
13.	Kendimi seviyorum.	1	2	3	4	5
14.	İyi bir insanım.	1	2	3	4	5
15.	Kendimi başarılı bulurum.	1	2	3	4	5
16.	Mahallemden memnunum.	1	2	3	4	5
17.	Komşularımdan memnunum.	1	2	3	4	5
18.	Yaşadığım yerde yapılabilecek eğlenceli birçok aktivite var.	1	2	3	4	5
19.	İşimden memnunum.	1	2	3	4	5
20.	İşe gitmek için sabırsızlanırım.	1	2	3	4	5
21.	Hayata tekrar başlama şansı verilse aynı işi yaparım.	1	2	3	4	5

YAŞAM DOYUM ÖLÇEĞİ

EK 1

Tez Üst Veri Giriş Formu	
Referans No :	10657520
Yazar :	BESİME ACAR
Uyruk :	- / 17254268476
E-Posta :	bsm1000_02@hotmail.com
Orcid* :	Orcid numarası al *Open Researcher and Contributor ID olan bilimsel araştırmacı tanımlama sistemi
Dil :	Türkçe
Tezin Adı (Özgün) :	AKADEMİSYENLERİN İŞE BAĞIMLILIK DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMU VE AİLE İÇİ İLİŞKİLERE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ
Tezin Adı (Çeviri) :	DETERMINING THE EFFECT OF ACADEMICS' WORK DEPENDENCY LEVEL ON LIFE SATISFACTION AND FAMILY RELATIONSHIPS
Konu :	Hemşirelik = Nursing
	Konu Ekle Temizle
Üniversite :	Harran Üniversitesi
Enstitü / Hastane :	Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı :	Hemşirelik Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı :	Hemşirelik Bilim Dalı
Tez Türü :	Yüksek Lisans
Yıl :	2024
Sayfa :	51
1. Danışman Ad Soyad :	PROF. DR. VEYSEL KAPLAN
	Değiştir Temizle
2. Danışman Ad Soyad :	Seçiniz
	Seçiniz Temizle
3. Danışman Ad Soyad :	Seçiniz
	Seçiniz Temizle
Dizin Terimleri :	
	Dizin Ekle Temizle
Önerilen Dizin Terimleri :	YAŞAM DOYUMU, AİLE İLİŞKİLERİ, AKADEMİSYEN,
Proje No :	23071 (Proje desteği aldıkça)